

**Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL**

Brussel, 18 maart 2009

[...]

Mevrouw de Directeur-generaal,

Ter zitting van 20 februari 2009 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die ingediend werd tegen de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn omwille van de volgende redenen.

1. De opschriften aan boord van de voertuigen zijn eentalig Nederlands in de bussen die ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Franse taalgebied aandoen.
2. Alle informatie op de website is in het Nederlands gesteld.

*
* *

Als gedecentraliseerde dienst van de Vlaamse regering wordt de Vlaamse Vervoermaatschappij beheerst door de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Haar werkkring bestrijkt zowel gemeenten zonder als gemeenten mét speciale taalregeling.

Aangaande punt 1

Het betreft aanduidingen in de bussen, met name berichten of mededelingen in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de VCT dienen deze berichten en mededelingen in de taal of talen van het ambtsgebied gesteld te zijn (cf. advies 30.139/II/PN van 18 maart 1999).

De bewuste bussen doen niet enkel het Nederlandse taalgebied aan, maar eveneens het tweetalige Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Franse taalgebied.

Bussen die tevens het tweetalige Brussels Hoofdstedelijk Gewest aandoen

Op 24 oktober 2008 bracht de VCT het advies 38.191 uit ingevolge een gelijkaardige klacht (bussen van De Lijn waarvan een gedeelte van het traject in het Nederlandse taalgebied gelegen is en een gedeelte in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: "Humbeek – Brussel-Noord"). U deelde de VCT toen het volgende mee:

"Mededelingen over tarieven zijn in het Nederlands, met Franstalige informatie beschikbaar bij de chauffeur voor de klanten die zulks wensen.

Mededelingen over omleidingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden in het Nederlands en in het Frans opgesteld. Mededelingen over omleidingen in het Vlaamse Gewest enkel in het Nederlands.

Nooduitgangen, noodhamers,worden met pictogrammen aangeduid."

De VCT sprak zich als volgt uit:

"Als gedecentraliseerde dienst van de Vlaamse regering wordt de Vlaamse Vervoermaatschappij beheerst door de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen en bestrijkt haar werkkruis zowel gemeenten met als gemeenten zonder speciale regeling.

In overeenstemming met de vaste rechtspraak van de VCT dienen de berichten en mededelingen van De Lijn te worden gesteld in de taal of talen van het ambtsgebied (cfr. advies 30.139/II/PN van 18 maart 1999).

De bussen van de lijn 230 (Humbeek – Brussel-Noord) begeven zich in twee taalgebieden, het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en het homogene Nederlandse taalgebied.

De plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied stellen de berichten en mededelingen in het Nederlands (artikel 11 §1 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT)).

De plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn stellen de berichten en mededelingen in het Nederlands en in het Frans (artikel 18 van de SWT).

Uit uw antwoord blijkt dat de taalwetgeving in bestuurszaken wordt nageleefd.

De VCT oordeelt bijgevolg dat de klacht ontvankelijk, doch ongegrond is."

De VCT bevestigt dit advies met één tegenstem van een lid van de Franse afdeling.

Bussen die tevens het Franse taalgebied aandoen

Op 23 januari 2009 bracht de VCT advies 38.002-38.003 uit ingevolge twee klachten tegen de Waalse vervoermaatschappij TEC omwille van het feit dat de aanduidingen in de bussen enkel in het Frans gesteld zijn, zelfs wanneer deze bussen zich op het Nederlandstalig grondgebied bevinden.

De Waalse minister van Vervoer deelde de VCT destijds het volgende mee:

- in de bussen die eigendom zijn van de Waalse Vervoermaatschappij zelf zijn de opschriften aangaande de tarieven, toeslagen en verplichtingen ter attentie van de reizigers in het Nederlands en het Frans gesteld;
- voor de lijnen die verzekerd worden door verhuurbedrijven ("Conforto" en "E" van het traject Waver-Brussel), heeft de TEC Waals-Brabant herinnerd aan de verplichtingen terzake.

De VCT sprak zich als volgt uit:

"[...] de TEC-autobuslijnen [zijn] gedecentraliseerde diensten van de Waalse regering waarvan de werkring niet het gehele ambtsgebied van het gewest bestrijkt (artikel 37 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen).

De gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voorziet niet in een taalregeling voor de diensten van de Waalse regering waarvan de werkring gemeenten uit het Nederlandse taalgebied bestrijkt. Bij gebreke daaraan moet worden verwezen naar de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT). (cfr. adviezen 23.265 van 9 december 1992 en 27.118 van 6 juli 1995).

Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de VCT dienen de mededelingen verstrekt aan de reizigers in de bussen, conform artikel 36, §1, SWT, dat verwijst naar artikel 34, §1, gesteld te zijn in de taal van de gemeenten die op de buslijn liggen, in casu dus in het Nederlands en in het Frans (cfr. adviezen 27.188 van 6 juli 1995 en 29.258 van 4 juli 1998).

Uit uw mededeling blijkt dat de aankondigingen in het Nederlands en in het Frans zijn gesteld op de bussen die eigendom zijn van de Waalse vervoersmaatschappij TEC zelf. Wat deze bussen betreft acht de VCT de klachten ontvankelijk, doch ongegrond.

Wat het traject Waver-Brussel betreft deelde u mee dat deze lijnen verzekerd worden door bussen van een verhuurbedrijf.

Artikel 50 van de SWT bepaalt dat de aanstelling, uit welken hoofde ook, van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen de diensten niet ontslaat van de toepassing van deze gecoördineerde wetten.

De aankondigingen op de bussen van het traject Waver-Brussel dienen eveneens in het Nederlands en in het Frans gesteld te zijn.

Wat dit traject betreft acht de VCT de klachten ontvankelijk en gegrond in de mate dat niet alle aankondigingen eveneens in het Nederlands worden gesteld."

Met één tegenstem van een lid van de Franse afdeling, bevestigt de VCT dit advies en oordeelt ze, naar analogie, dat in de bussen van De Lijn die het Franse taalgebied aandoen de opschriften eveneens in het Nederlands en het Frans gesteld dienen te zijn.

Aangaande punt 2

Informatie verstrekt via een internetsite betreft berichten en mededelingen aan het publiek in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

De VCT stelt meer bepaald vast dat de internetsite van De Lijn volledig in het Nederlands gesteld is en dat hij een heleboel algemene informatie bevat, praktische info per provincie, alsook de uurroosters, tarieven, contactcentra, evenementen, enzovoort.

De centrale diensten van De Lijn betreffen een dienst waarvan de werkring het volledige ambtsgebied van het Vlaamse gewest bestrijkt (artikel 35 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

Overeenkomstig artikel 36 van de gewone wet van 9 augustus 1980 gebruiken de diensten van de Vlaamse regering waarvan de werkkring het volledige ambtsgebied van het Vlaamse Gewest bestrijkt het Nederlands als bestuurstaal.

In haar advies nr. 17.003 van 20 juni 1985 was zij het volgende van oordeel:

- de documenten die uitgaan van de uitvoeringsdiensten van de gemeenschap en het gewest die wettelijk gezien ter kennis van het publiek gesteld moeten worden, zijn berichten en mededelingen in de zin van de SWT; op basis van artikel 36, §2, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dienen zij opgesteld te worden overeenkomstig de speciale taalregeling die door de SWT wordt opgelegd aan de plaatselijke diensten van de gemeenten met speciale taalregeling van hun ambtsgebied (artikel 1);
- de documenten die uitgaan van de uitvoeringsdiensten van de gemeenschap en het gewest die wettelijk gezien niet ter kennis van het publiek gesteld moeten worden, dienen, in navolging van artikel 36, §1, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, door deze diensten in hun bestuurstaal opgesteld te worden (artikel 2).

Dit standpunt werd door de VCT in andere adviezen herhaald (17.203 van 16 januari 1968, 19.193 van 25 februari en 22 november 1990, 29.043 van 9 december 1999).

Overwegende dat het in casu om de verspreiding van informatie gaat die wettelijk gezien niet ter kennis van het publiek gesteld moet worden, dat de hoofdzetel van de centrale diensten van De Lijn in Mechelen gevestigd is, en dat de bestuurstaal het Nederlands is, is de VCT van oordeel dat de centrale diensten van De Lijn niet verplicht zijn de op de internetsite aangeboden informatie eveneens in het Frans aan te bieden.

De VCT is derhalve bij twee tegenstemmen van leden van de Franse afdeling, van oordeel dat de klacht op dit punt ontvankelijk doch ongegrond is.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS